

SPOROČILO ZA MEDIJE

Pedagoški inštitut 2019

UČITELJI IN RAVNATELJI O SVOJEM POKLICU IN POGOJIH DELA:

Rezultati Mednarodne raziskave poučevanja in učenja – TALIS 2018

Rezultati Mednarodne raziskave poučevanja in učenja - TALIS 2018, ki se je osredotočala na učitelje in ravnatelje ter njihov poklic in pogoje dela, so pokazali, da so slovenski učitelji izkušeni, z veliko let delovne dobe, da veliko pozornosti namenjajo jasni razlagi snovi ter se čutijo dobro pripravljene za poučevanje iz vsebine predmetov ter pedagogike. Skoraj vsi slovenski učitelji in ravnatelji se vključujejo v aktivnosti nadaljnega izobraževanja in usposabljanja. Po drugi strani pa rezultati opozarjajo, da učitelji premalo spodbujajo višje miselne procese pri učencih ter čutijo več potreb po izobraževanju in usposabljanju na področju učenja in poučevanja otrok s posebnimi potrebami ter na področju vodenja razreda. Kot izziv se v Sloveniji kaže še podpovprečna uporaba IKT za poučevanje ob sicer dobri usposobljenosti učiteljev in opremljenosti šol. Ravnatelji so v zelo visokem deležu označili mentorstvo ter uvajanje v poklic za učitelje začetnike kot izjemno pomembno.

(Ljubljana, 19. 6. 2019) Pedagoški inštitut je skupaj z Ministrstvom za izobraževanje, znanost in šport v sredo, 19. junija, na novinarski konferenci predstavil rezultate Mednarodne raziskave poučevanja in učenja 2018 (*The OECD Teaching and Learning International Survey – TALIS 2018*), ki se je osredotočala na učno okolje in delovne pogoje učiteljev na šolah. Glavni cilj raziskave TALIS je zbrati in preučiti podatke, ki so povezani s poučevanjem učiteljev in njihovim nadaljnjim izobraževanjem in usposabljanjem, ter podatke o pedagoških, vodstvenih in upravnih vprašanjih, ki so povezani z delom ravnatelja. Podatki so bili za TALIS 2018 zbrani z vprašalniki med učitelji in ravnatelji osnovnih in srednjih šol, in sicer s štirih področij: učenje in poučevanje, značilnosti sodobnih učnih okolij, začetno izobraževanje in usposabljanje ter uvajanje v poklic ter priložnosti za nadaljnje izobraževanje in usposabljanje. Poleg Slovenije je v raziskavi sodelovalo še 47 držav oziroma posameznih šolskih sistemov, v Sloveniji pa je v raziskavi sodelovalo 136 osnovnih in 122 srednjih šol.

Rezultati raziskave kažejo, da so slovenski učitelji v povprečju bolj izkušeni kot učitelji v OECD, hkrati pa so slovenski učitelji starejši od povprečja v OECD, kar opozarja na problem staranja učiteljske populacije tudi v Sloveniji. Za nadomestitev tretjine učiteljev bo potrebno okrepiti pridobivanje novih učiteljev. Kot izziv bo pri tem treba nasloviti manjši delež mlajših učiteljev, ki jim je ta poklic prva izbira, v primerjavi s starejšimi učitelji.

Slovenski učitelji veliko pozornosti namenjajo jasni razlagi snovi, hkrati pa se čutijo tudi dobro pripravljene na področju vsebin in pedagogike predmetov ter na področju uporabe IKT za učenje in poučevanje. Po drugi strani pa rezultati raziskave kažejo, da učitelji pri pouku malo uporabljajo IKT, da imajo na tem področju nizka pričakovanja do učencev ter da izkazujejo malo potreb po novem znanju na tem področju.

Učitelji poročajo, da imajo z učenci dobre odnose, hkrati pa rezultati kažejo, da približno šestina učiteljev v osnovni šoli in petina v srednji šoli poroča, da se ne morejo zanesti drug na drugega, približno četrtnina učiteljev pa celo dvomi o pravilni izbiri svojega poklica.

Učitelji ocenjujejo, da so učinkoviti predvsem v vzdrževanju delovnega vzdušja v razredu in vodenju učencev, manj pa pri spodbujanju učencev k pridobivanju znanja, spodbujanju višjih miselnih procesov, motivaciji učencev za učenje, spoštovanju znanja ter učenčevega prepoznavanja lastnega znanja. Podatki kažejo, da so skoraj vsi učitelji in ravnatelji vključeni v nadaljnje izobraževanje in usposabljanje, kar je pozitivno. Učitelji pa izražajo izrazito potrebo po več izobraževanja in usposabljanja na področju učenja in poučevanja otrok s posebnimi potrebami ter vodenja razreda.

Večji delež slovenskih ravnateljev poroča o boljši dostopnosti različnih virov kot v povprečju OECD. Slovenski učitelji in ravnatelji, drugače kot v drugih državah, kot prioriteto za porabo financ na področju šolstva najprej izpostavljajo vlaganje v kakovostne dejavnosti nadaljnega izobraževanja in usposabljanja ter v poučevanje, šele nato v svoje višje plače.

Barbara Japelj, nacionalna koordinatorica mednarodne raziskave TALIS 2018, je dodala: »Menim, da je raziskava TALIS pokazala tako pozitivna področja učenja in poučevanja v Sloveniji, kakor tudi izzive, ki čakajo slovensko izobraževanje v prihodnosti. V nadaljevanju moramo Pedagoški inštitut, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport, javni zavodi na področju šolstva ter profesionalna združenja in fakultete, ki izobražujejo bodoče učitelje, s poglobljenimi analizami raziskati rezultate ter na podlagi teh ugotovitev pripraviti učinkovite strategije za nadaljnji razvoj učenja in poučevanja ter ukrepe za okrepitev šibkih področij.«

Dr. Jernej Pikalo, minister za izobraževanje, znanost in šport, je o rezultatih TALIS povedal: »Veseli me, da smo sodelovali v raziskavi, ki v izobraževalni prostor prinaša glas učiteljev prav v času pomembnih premislekov o smeri nadaljnega razvoja učiteljskega poklica. Raziskava potrjuje, da imamo v Sloveniji dobre učitelje, ki so ustrezno pripravljene na poučevanje, svoje znanje nenehno izpopolnjujejo, so predani svojemu poklicu in katerih glavno vodilo pri njihovem delu je podpora razvoju otrok in prispevek družbi. Slovenski učitelji se zavedajo, da za dobro poučevanje potrebujejo podporo pri svojem profesionalnem razvoju in jo tudi zahtevajo. Verjamem, da morajo biti sodobni učitelji pripravljene ne le na poučevanje, ampak tudi na izzive, ki izhajajo iz hitro spreminjajoče se globalne družbe.«

Dodatne informacije:

Barbara Japelj Pavešič, nacionalna koordinatorica raziskave TALIS za Slovenijo

Telefon: 01 420 12 61

e-naslov: barbara.japelj@pei.si